

Uredništvo:

Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:

Schillerjeva cesta šte. 3.

Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:

celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inserate) se

plačuje od četerostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.

Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 198.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, dne 31. avgusta 1909.

Cekovni račun 48.817

Leto I.

Kooperacija naprednjakov.

„Narodni Dnevnik“ je sprožil misel ožje vezi in večje skupnosti med slovenskimi naprednjaki in dal incijativo za razmišljanje o jugoslovanskem naprednem shodu. Z veseljem povsodi pozdravljajo te misli, listi hrvaške napredne stranke z navdušenjem razpravljajo o pomenu ožjih stikov med jugoslovanskimi naprednjaki. Precej misli se je že povedalo tekom te živahne diskusije. In potrebno je, da o teh vprašanjih temeljito razpravljamo. Nismo se dosedaj intenzivneje bavili z načrti o kooperaciji vseh naprednih sil na Slovenskem in še mnogo manj se je razmišlevalo o velevažnem vprašanju, kako vse napredne sile na jugu strniti v mogočno enoto.

Z jugoslovanskim vprašanjem, ki je danes vendar tako pereče, se pri nas na Slovenskem prav malo bavimo, ne razpravljamo globlje o teh problemih, ki se pa vendar dotikajo tako ozko naše eksistence; navadno smo se zadovoljili s frazami. Uvideli pa bomo, da bo ujedinenje jugoslovanskih elementov, le na svobodomiselnosti in napredni podlagi dobro fundirano, da so le taka stremjenja res jugoslovanska, dočim nobena akcija klerikalcev, ki so le rimci, ne bo res narodna. Za vse drugimi vzori streme oni. Gotovo je, da ne bodo nikdar resna ovira dalekosežnim nemškimi aspiracijam na jugu in vshodu. Pač pa bi mogočno podpirali prodiranje nemštva v jugoslovansko in balkansko osredje. Izgledov za take trditve je „Dnevnik“ že mnogo prinesel in pripravljenega imamo še dovolj gradiva. Klerikalizem zasleduje na jugu neko le avstrijsko stališče in roko v roki z vlado skuša s povdarjanjem konfesije Srbe in Hrvate še bolj odtujiti. Slovenski klerikalci se že vidijo na čelu slovensko-hrvaške črne vojske. V hrvaškem narodu sicer klerikalne aspiracije ne najdejo posebno ugodna tla, vendar se pa

nam jugoslovanskim naprednim elementom ni treba omejiti le na defenzivo, skušajmo pridobivati.

Imamo skupne cilje, vežejo nas skupni interesi na krepitvi vseh jugoslovanskih elementov. In v ožjih stikih bomo v praktičnem delu vedno širše torišče našli za združenje in organiziranje naše sile. Krog vprašanj, ki jih bomo skušali skupno rešiti, se bo širil, in v praktični rešitvi skupnega dela se bo naša skupnost vedno bolj poglobila.

Z zadoščenjem nas navdaja, da najdejo naše misli tako vesel odmev pri jugoslovanskih naprednih strankah. Nameravani shod v Ljubljani bo velikega pomena, treba je, da se dobro pripravljamo in že poprej temeljito o skupnih vprašanjih razpravljamo. V prvi vrsti bo shod seveda informativnega značaja, ki da jugoslovanskim naprednim elementom moralne opore in jih vzpodbudi k podvojenemu delu. Pokazali bomo na tem shodu, da naš jug še ni ves v oblasti hiperlojalnih vladnih sužnjev, ki sicer hodijo davno po Slovenskem ko razjarjeni volkovi, pa so prav ponižni in vladi na migljaj pokorni kužki. — Predno nam pa bo mogoče ustvarjati trdnije vezi med vsemi jugoslovanskimi naprednjaki, bo pa nujno potrebno, da imamo že ožjo vez med slovenskimi naprednimi elementi izvršeno. Treba je, da že slovensko naprednjaštvo kot celota na zunaj nastopa, kose bomo lotili velike naloge dati zvezi jugoslovanskih naprednih strank zdravo in trdno podlago in ji začrtati jasno pot do dobro označenih ciljev.

Slovenski klerikalci imajo svoj klerikalizem, ki je isti po vseh slovenskih pokrajinah. Zmaga dr. Kukovca v štajerskih slovenskih trgih je le izvršitev njih načrtov, ustvariti enotno slovensko ljudsko stranko, pomaknila malo v bodočnost.

Napredna politika je pa kranjska, štajerska, goriška itd. nimamo pa vse-slovenske napredne politike. Ne ogre-

vamo se mogoče za kako fuzijo strank, želimo si le nekaj več skupnosti, ki je danes nujna potreba. Razmere in skušnje bodo poglobljale naše stike. Treba je, da se pogovorimo o naših skupnih težnjah, da najdemo pot, kako bomo naprednjaki se medsebojno podpirali. V medsebojnem živem stiku se bo marsikatera zdrava misel porodila in svoje načrte bomo z združenimi silami lažje in boljše realizirali.

Treba bo, da si začrtamo svoj program — enoten napreden kulturni program. Gotovo, da imajo posamezne kronovine v mnogih točkah različne interese, zato bo tak slovenski napreden program le okvir. Ne bomo si vezali rok, skušali se bomo podpirati in skupno nastopati v skupnih zadevah; kjer se pa diferirajo interesi, se bo, našla pa potrebna toleranca lažje.

Pomenimo se enkrat o tej le misli do dobra in povejmo si odkrito drug drugemu svoje nazore; v temeljitem razgovoru se bodo misli izčistile in načrti jasno in določno fiksirali.

Vedno več mladih elementov prihaja v slovenske napredne stranke, ki bodo gotovo iskali stikov medseboj in mislim, da bodo slovenske napredne stranke pomnožene s temi elementi tudi začutile potrebo širše organizacije, da ozkosrčni provincijalizem ne bo oviral enotne napredne slovenske politike.

Zavedamo se, da čez noč in brez truda ne bomo dosegli svojih vzorov, zavedamo se pa tudi, da bo čut potrebe in želja, da se povspnemo nad lokalno politiko, nas približala.

Politična kronika.

O Bienenrthova pogajanja z voditelji strank ne obetajo mnogo uspeha. Krščanski socijalci, sedaj najmočnejša nemška stranka, so z Bienenrthom nezadovoljni ter bi ga radi čim prej odstavili. Najlažje bi to šlo, ako bi se Bienenrthu ne posrečilo doseči spora-

zumljenja med Čehi in Nemci in b vsled tega ne mogel vpostaviti dela, zmožnost češkega deželnega zbora in parlamenta. Dr. Bienenrth sicer drži prestolonaslednik, nadvojvoda Franc Ferdinand, kateri je min. predsednika na njegovem letovišču v Kitzbühl obiskal, da bi tako pokazal vsem jasno in razumljivo, da se baron Bienenrth ravna v vsem po njegovi volji. To je napravilo pa le majhen utis. Dr. Lueger je z Bienenrthom zelo nezadovoljen ter bi rad spravil na njegovo mesto svojega protežiranca dr. Weisskirchnerja, sedanjega trgovinskega ministra. Dr. Gessman in njegova frakcija bi pa rada na vsak način Weisskirchnerju onemogočila to karijero. Gessman bi rad spravil na čelo vlade grofa Stürgkha. Grof Stürgkh si je v zadnjem času svojega ministirovanja pridobil popolno zaupanje klerikalcev. Toda ako bi moral Bienenrth takoj odstopiti, se Gessmann boji, da bi vendar Lueger s svojim Weisskirchnerjem zmagal, zato si Gessmannova frakcija krščanskih socijalcev prizadeva vsaj še nekaj časa Bienenrtha vzdržati. Toda vse to bi temu prefriganemu intrigantu nič ne pomagalo, ako bi danes mogel dati Weisskirchner cesarju garancije za to, da napravi red v parlamentu, da doseže odobrenje državnih neobhodnosti, bi bil takoj in brez vsega imenovan za min. predsednika. — Barona Bienenrtha vzdržuje torej prav za prav še samo nasprotstvo med Luegerjem in Gessmannom na krmilu. Dolgo pa to ne bode več trajalo in potem preide vladna moč popolnoma v klerikalne roke. Bienenrthova pogajanja obetajo torej malo uspeha; Čehi mu ne zaupajo ter niti ne kažejo mnogo veselja, udeležiti se teh konferenc; odločno za udeležbo so le Mladočehi, kot pristni zagovorniki ustavnosti.

O Tirolske slavnosti v proslavo stoletnice Hoferjevega ustanka se italijanski liberalci niso udeležili, ker jim

LISTEK.

Stara Izergil.

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil
Fedor Gradišnik.

(Dalje.)

„No, in prišli smo na travnik in smo se ustavili. Vsi so se mi prisrčno zahvaljevali. Jaz pa jih nisem slišala, kajti videla sem samo svojega „pana“ in čakala, kaj bo pač storil. In glej, objel me je in poljubil ter govoril silno resno... Obljubil mi je, da me bo v zahvalo večno ljubil... Da, ta zahrbtnjež je celo pokleknil pred mene in me je imenoval svojo kraljico... No, tedaj sem ga udarila z nogo, in udarila bi ga bila v lice, da se ni umaknil... Grozen in bled je stal pred menoj... Gledala sem vse zaporedoma in niti besede nisem izgovorila... Bilo mi je tako čudno pri srcu in obšla me je silna žalost... Slednjič pa sem dejala... — „Pojdite! —

„In ti psi so me vprašali:

— „Ali se boš sedaj vrnila in nas izdala? —

„Vidiš, kako so bili podli! No, slednjič so šli in šla sem tudi jaz... Drugi dan so me vaši ujeli, a izpustili so me kmalu... —

„Zdaj sem uvidela, da je prišel čas, ko si zvijem svoje gnezdo. Srce mi je postalo pusto in hladno, moči so mi opešale, lica obledela... Niti trenutka nisem smela zamuditi... Šla sem najpoprej v Galicijo potem pa v Dobrudžo.

„Trideset let živim sedaj že tukaj. Moj mož, Moldavec, je umrl pred enim letom. In sedaj živim popolnoma sama, ne, ne sama, ampak z onimi... —

Starka je kazala z roko tja proti morju. Tam je bilo vse tiho. Zdajdaj je zadorel kak glas, a takoj je zopet utihnil.

„Ljubijo me. Pripovedujem jim svoje doživljenje in radi me poslušajo, ker so še mladi... In tudi jaz jih ljubim; če jih pogledam, si mislim:

tudi ti si bila nekoč takšna! A ko smo bili mi mladi, smo bili močnejši in ognjevitiji in znali smo življenje bolje uživati, da!“

Molčala je. Srce me je bolelo, ko je tako govorila. Stresnila je z glavo in mrmrala nekaj pred se; morda je molila.

Z morja se je dvignil oblak — črn, težak, jednak visoki gori. Z njegovih vrhov so se odtrgavali posamezni koščki, plavali so pred njim in ugašavali drugo zvezdo za drugo. Morje je šumelo. Nedaleč od naju se je slišalo iz vinogradov pritajeno šepetanje, poljubljanje in vzdihovanje. Tam daleč na stepi je ležal pes... Iz oblakov so padale na zemljo črne sence in se plazile okrog ter zopet izginjale... Kmalu je izginil tudi mesec, a na njegovem mestu se je pojavila samo motna, rumena megla in tudi ta je kmalu izginila za črnimi oblaki.

In na daljni stepi, sedaj črni in grozni, so zaplamtele zdajdaj male, modre lučice, ki so se svetile trenutek

svetlo in jasno, a takoj zopet ugasnile. Bilo je, kot da blodijo tamkaj ljudje, ki so izgubili sled, pa prižigajo vžigalice, ki jih ugašuje ljuti veter... —

Vedel sem, da igrajo tudi ti plamenčki nlogo v kaki pripovedki.

Naenkrat me je vprašala Izergil: „Ali vidiš luči na stepi? —“

„One modre?“ sem vprašal ter kazal v daljavo.

„Da, modre so. Ali se jih še vedno vidi? Moje oči jih ne vidijo več, kakor še marsikaj družega ne.“

„Kakšne luči so to?“ sem jo vpraševal dalje.

„To so iskre od gorečega srca Dankovega.“ Bilo je nekoč na svetu srce, ki je zaplamtelo v ognju... In glej, od njega so te iskre. Povedati ti hočem vse... To je že stara povest... Vse je staro, vse! Sedanjost nima nič lepega, nobenih ljudi, nobenih dogodkov, tudi nobenih pripovedk! Povej mi, kako je to! Ti ne veš? Kaj veste sploh vi mladi? Nič! Išcite pozorno v preteklosti — tam boste

ni bila dovoljena avdijenca, pri kateri so nameravali prijaviti cesarju svoje zahteve. Vsled tega se tudi tridentski mestni svet ni oficijelno udeležil slavnosti v Inomostu. Vlada je vsled tega in baje iz strahu pred nemiri zahtevala, naj se koncentrira v mestu vojaštvo, ki je na orožnih vajah v tridentski okolici. — Stoletnica se je vršila v Inomostu in drugih tirolskih mestih na slavnosten način; cesar se je osebno udeležil te znamenite stoletnice ter je odgovarjal v daljših govorih na poklonstva raznih deputacij.

o Katoliška cerkev v službi germanizacije. Župnik v Poštorni na Nižjem Avstrijskem je naznanil vodstvu tamošnje češke šole, katero vzdržuje šolska družba Komensky, da mu je vsled naloga škofijskega ordinarijata nemogoče dati češki šoli v bodočem šolskem letu kateheta. Taka je torej tista podpora, katero uživajo Slovani v Avstriji od strani škofijskih ordinarijotov v boju za slovanske šole v ponemčenih in v mešanih občinah. To bajko so kaj radi širili tudi naši klerikalci budeč v prebivalstvu vero v pravičnost in nepristranost cerkvenih oblastev v narodnem vprašanju. S tem je podan neovrgljiv dokaz, da so škofi Slovanom nasproti prav tako zagrizeni nasprotniki kakor vlada, ministra Schreiner-Hochenburger, posl. Wolf, Malik in Lueger!

o Minister Schreiner na agitacijskem potovanju. — Nemško napadalno društvo Böhmerwaldbund je slavilo dne 29. t. m. 25 letnico svojega delovanja v Čeških Budějovicah, ki so še vedno v nemških rokah, čeprav je nemško meščanstvo v tem mestu že v veliki manjšini. Nemško gospostvo nad češko večino se vzdržuje s pomočjo zastarelega volilnega reda, po katerem imajo volilno pravico vsi „meščani“ in „častni meščani“. — Na podoben način se vzdržuje nemško gospostvo tudi v naših spodnještajerskih trgih. — Minister Schreiner je govoril na glavnem zboru omenjenega napadalnega društva ter pozival Nemce k edinosti in požrtvovalnosti v podpiranju nemških sorojakov v „ogroženih“ krajih. Čudno res, da se ta minister udeležuje vseh izziyajočih slavnosti ter nastopa povsod kot pravi pravcati narodni hujškač.

o Deželni zbori bojo sklicani baje dne 22. in 23. septembra na kratko zasedanje, ki pa ne bo trajalo več ko 8 dni, ker namerava vlada sklicati državni zbor dne 5. oktobra. — Kakega praktičnega pomena naj bi bilo osem-dnevno zasedanje deželnih zborov?

našli rešitev vsake zagonetke... Vi pa nočete in zato tudi ne znate uživati življenja... A jaz je uživam še danes! Glej, moje oči so kalne, a jaz vidim še vse. Tako vidim, da ljudje ne žive več, ampak da se ravnaajo vedno in povsod le po okolnostih in tratijo tako svoje življenje... Vi pravite, da je to usoda. Ne, usodo si ustvarja vsakdo sam. Danes vidim najrazličnejše ljudi, a močnega ni nobenega med njimi. Kam so izginili? In tudi lepih je vedno manj...

Starka se je zamislila v to, kam so izginili močni in lepi ljudje, in, razmišljajoč o tem, je zrla v temno stepto, kot da pričakuje odgovora od nje.

Čakal sem na njeno pripoved in molčal, boječ se, da bi mi začela pripovedovati zopet kaj drugega... Vedel sem, da zaide rada v filozofijo, če se spusti v razburkano valovje svojih spominov, in da se je navadno le težko oprostila njihovim objemom. Tako je včasih izginila cela njena povest v filozofiji, še predno jo je končala.

Dalje prihodnjé.

o Grška ministerska kriza. Vsled antidinastičnega gibanja med častniki je podal Rhaliss demisijo. Kralj je poveril sestavo novega kabineta Mavromihalisu, kateri je nalogo sprejel ter sestavil novi kabinet. Protidinastično gibanje med častniki je pa zelo resnega značaja in priča, da hočejo tudi grški častniki po vzoru mladoturških tovarišev izvesti vse reforme v armadi, ki se jim zde potrebne, ne glede na to, je li to kraljevi rodbini prav ali ne.

Drobne politične novice.

Srbska ministerska kriza. V koalicijskem ministerstvu, v katerem so zastopani mlado- in staroradikalci, nacionalci in naprednjaki, je nastal med posameznimi člani razpor. Sluti se, da vsled vnanje politike, ne ve se pa še prav, zakaj. Pravosodni minister Ribarac, vodja nacionalcev je dal vsled nekih nerednosti pri mestnih volitvah v Šabcu ostavko. Min. predsednik Novaković, vodja naprednjakov je vsled tega tudi demisijoniral. Mogoče je pa, da se nesporazumljenje odstrani in da ostane koalicijsko ministerstvo še nadalje na vladi.

Dnevna kronika.

o H konferenci na Dunaj so prišli včeraj poslanci Udržal, Šusteršič in Glombinski.

Jezuit du Lac, ki je igral v Dreyfusovi aferi važno vlogo, je umrl v Versaillesu.

o Dr. Groš, župan praški, ki biva sedaj v Luhačovicah, zatrjuje, da mu ni nič znano, da bi ga bila ruska ali dunajska policija v Čenstohovi na Ruskopolskem nadzorovala. — Poročilo „Venkova“ torej ni resnično.

o Iredenta na Tirolskem. Tritisočglava množica je pod vodstvom soc. dem. poslanca Avancinija, v petek na tridentskem kolodvoru psovala v Inomost odhajajoča strelna društva. Ko se je množica hudo grozila, je policija več razgrajčev zaprla, tudi Avancinija.

o Pomiloščenje v Bosni. — Listi javljajo, da bo vladar na dan, ko se v Bosni proglasi ustava, pomiloštil vse politične zločince, ki so ali že obsojeni ali pa se nahajajo še v preiskavi. To pomiloščenje bo baje tudi vojaškim beguncem vprid.

o Bitka pri teutoburškem gozdu se je bila leta 9. po Kristusu. Dunajski Nemci in drugi, ki jim je za to, bodo dne 20. sept. t. l. obhajali 1900 letni spomin na to s tem, da bodo priredili „Massenbummel“ na levi strani Ringa.

a Na sestanek slovenske sekcije „Svobodne Misli“ pride v Ljubljano 5. septembra več Hrvatov. Hrvatsko „Slobodnu Misao“ zastopa predsednik Davorin Trstenjak.

a Polk je jahal prek pijanega hlapca Sladika v Moravskem Ostrovu, ki je bil obležal na cesti. Po noči so bile vaje in cel dragonski polk je šel prek nja. Našli so ga drugi dan strašno razmesarjenega in mrtvega.

Štajerske novice.

z Ravnateljstvo mesto na slovenski kmetijski šoli v Št. Jurju ob Juž. žel. Govori se sedaj, da baje namerava deželni odbor štajerski imenovati za ravnatelja na slovenski kmetijski šoli v Št. Jurju ob J. ž. nekega koroškega nemškutarja, ali pa vobče človeka, ki bi za razvoj tega slovenskega zavoda ničesar ne storil temveč ga zadrževal na korist nemškim deželnim kmetijskim šolam. Mi še enkrat mirno opozarjamo slavni deželni odbor, da bi bilo imenovanje kakega nemškutarja na to za naše kmetijske šole tako važno mesto drzno izzivanje spodnještajerskega slovenstva brez razlike strapk, ker ni mogoče, da bi kaka slovenska spodnještajerska stranka tako klofuto mirno v žep vtaknila. To velja tudi glede Pirstingerjevega imenovanja. Naj torej deželni odbor pazi kaj dela!

z Nezaupnico g. drž. poslancu dr. Ploju so po „Stražinem“ poročila izrekli zbrani volilci na nekem shodu pri St. Janžu na Dr. p. Za širše politične kroge bo zanimivo, da so dali duhovniki sedaj, ko se je vendar na Dunaju tako slovesno manifestiralo solidarnost in edinstvo „Slovanske jednote“, obsoditi „needino“ postopanje slovenskih in slovenskih strank v „Slovanski jednoti“. To kaže popolno politično nevednost ali pa, kar je bolj verjetno — politično strast in hudobnost. Tako dela dež. poslanec Ozmec (na nalog?) za skupno delo jugoslovanske delegacije v državnem zboru.

z Okrajni šolski svet celjski je v svoji seji dne 27. t. m. razven navedenih točk dnevnega reda reševal dve disciplinarni zadevi; vzel je na znanje rešitev nekaterih prošenj za dopust ter priporočal prošnjo nekega učitelja za enoletni dopust v svrhu nadaljnjih študij; priporočal prošnjo šole v Žalcu glede nadomeščenja sejmovih dni ob prostih četrtkih; zavrnil ugovor občine Petrovče zoper šolsko stavbo v Libojah; priporočal prošnje za starostne doklade; reševal nekatere pritožbe kakor glede ključa od šolske miznice, glede domačih konferenc, glede nadzorovanja otrok o priliki šolarskih maš, glede določevanja razrednih sob; stavil predlog za imenovanje učitelja na trirazredni šoli na Dobrni; imenoval absol. učit. kand. A. Janskega za prov. učitelja na nemški šoli v Štorah; vzel na znanje poročilo o nadzorovanju nekaterih šol; priporočal več šol za pomaknjenje v višji krajevni razred o priliki letošnje redne revizije krajevnih razredov ter je pri tej priliki sprejel resolucijo, da se naj krivični krajevni razredi opuste in se naj učiteljske plače zenačijo s plačami državnih uradnikov zadnjih štirih činovnih razredov.

z Woschnagga je baje zagovarjal sobotni „Narodni Dnevnik“ na uvodnem mestu, trdi mariborska škofijska „Straža“. O ti ljuba naivnost! V Vrstovškovi zadevi pa „Straža“ tako psuje in brca, da utegne za tem vendarle tičati — slaba vest. Malo smo vsled raznih sumljivih znamenj vdarili na grm — in „Stražine“ psovke kažejo, da ne docela zastonj. Da bi pa „N. D.“ na ordinarne duhovniške surovosti odgovarjal, mu seveda ne pride na um.

z Homeričen krohot mora vzbuditi „Slovenec“ poročilo o nedeljski čukariji v Št. Jurju ob J. ž. Dopisnik je moral biti precej okajen, ker je videl kar več slavolokov in — 500 „občinstva“ na shodu! Da, „Slovenec“ poroča tudi o izbornih govorih, to mu še odpustimo, saj skromnost je lepa čednost. Za predsednika mlademu čuku v Št. Jurju so izvolili kaplana Žganka. Ni to slab dovtip! Pri veletocu bode vsekakor ta nadčuk zbujal pozornost. Kje so pa „zajci“ doma, kaže dogodek pred ustanovitvijo čuka. Ker je kaplan tako sladko povabil vse zborovalce k ustanovnemu zborovanju, sta se hotela zbora udeležiti tudi dva sokola. A novi čuki so se teh dveh sokolov tako ustrašili, da ju še v sobo niso upali pustiti, dasi sta bila le dva proti 50!

z Vse Hrvate in Srbe v Celju in okolici pozivamo, da pridejo v soboto 4. sept. t. l. ob 8. uri zvečer v ručečo sobo „Narodnega doma“ na prijateljski sestanek in razgovor o važnih vprašanjih.

a „Nemec je možbeseda“. Predno je bil izvoljen dr. Jabornegg zopet za celjskega župana, je zatrjeval in se zaklinjal, da bi le takrat zopet prevzel županstvo, ako bo voljen njegov prijatelj od mladih nog, dr. Jesenko, za

po džupana. Jesenko pa sedaj ni pod župan, a vendar krmari Jabornegg črvice celjske ladj naprej — brez cilja in mej.

a Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se vpisujejo učenci za šolsko leto 1909/10 v I. razred 16. septembra od 8.—10. ure. Sprejemni izpit se začne 16. septembra ob 10. uri. Učenci kateri hočejo biti sprejeti v I. razred, morajo biti spremljani od svojih starišev ali njih namestnikov in s seboj prinesiti krstni list in pa šolska naznanila.

z O profesorju Bezenšku smo poročali, da se misli stalno naseliti v Celju ali kje v bližini ter uživati svoj vrlo zasluženi pokoj. Danes pa moramo javiti, da je on imenovan profesorjem sofijske univerze in da namerava še nekoliko let delati v prid bulgarskega naroda.

z Iz Brega pri Celju. V nedeljo je priredilo „Bratno društvo“ na lepem vrtu in v notranjih prostorih gostilne Radej ljudsko veselico, ki je nad vse pričakovanje dobro uspela. Igro „V Ljubljano jo dajmo“, ki je bila na vsporedu, so igralci prav izvrstno izvedli. Pohvaliti moramo Gašperja (g. Kompan) kakor tudi Rotijo (gospica Mornova), ki je jako lepo naslikala ulogo kmečke ženice. Njuna hči Marica (g. Vera Žunk) je bila zelo živahna, dobra, nadalje je bila tudi Nežika (gdč. Karnjovškova) kot pobožna in odkritosrčna služkinja, ki je bila posebno v mimiki izvrstna. Da je Pavel (g. I.) ugajal, je razumljivo. Zaostale za večjimi ulogami tudi nikakor niso manjše, maske so bile dobre in tudi oprema odra je bila primerna. Prav zadovoljno smo se smejali veseli burki. Nad vse pa nam je treba pohvaliti izborno igro tamburaškega zbora „Slov. del. podp. društva“, precizna in fina igra nas je jako iznenadila. Prav animirana in kratkočasna je bila prosta zabava, tamburaši so pridno udarjali, srečolov je bil prav živahen. Pozdravljamo z največjim veseljem take ljudske prireditve v naši okolici. V prijateljski družbi se v pametnih pogovorih bistri obzorje, stiki z narodom kažejo in učijo, kje in kako je treba započeti delo. Le vrlo naprej!

z Z Bizeljskega. Novo modo hoče vpeljati neki tukajšni „komi“, kateri se je izrazil, da ga še celo župan ne sme pozdraviti. Ne vemo, kako bi kak žalčki Purger (ali Perger) s svojim klerikalizmom nas tako daleč ignoriral. Naj si njegov g. šef zapomni, da Bizeljanci tudi nekaj razumemo, znabiti več kot njegov komi, ki bi rad pri nas zapovedoval. Več mu še bomo povedali.

a Čast delu! V Ptuj so v nedeljo na rotovžu s'ovesno izročili srebrno kolajno z diplomo štaj. obrtnega društva v Gradcu mizarskemu pomočniku Rozmanu, ker že 27 let dela pri enem mojstru, mizarju Kraterju v Ptuj. Župan Ornik mu je ob tej priliki naklonil tudi od mesta denarno darilo.

z Iz Marnerka. Tu je pogorelo v nedeljo zvečer gospodarsko poslopje menda edinega zavednega Slovenca Mezeja. Kako je ogenj nastal, se še ne ve. Nevarnost je bila za ves trg. Ogenj so omejili zvečine sami vojaki, ki so se ravno ondi mudili.

z Iz Pragerskega. V nedeljo popoldne se je na železniškem prehođu hotela umakniti neka ženska prihajajočemu brzovlaku, v tem trenutku pa privozi od zadaj tovorni vlak in vrže nesrečnico s tako silo v stran, da je bila takoj mrtva.

z Redni rok za vpisovanje na graškem vseučilišču traja od 23. sept. do 8. oktobra. Izšel je tudi že zapisnik predavanj.

z Proti narodni slavnosti v Ptuj
hujska že graška „Tagespost“. Navaja
namreč različne „varnostne“ odredbe
župana Ornika in med vrstami je brati:
„Nemci napadite mirne slovenske goste!“
To je treba pravočasno pibiti.

z Pogorelo je hišno in gospodar-
sko poslopje posestnika Jurija Povaleja
v Unišah pri Ponikvi ob J. ž. 13letna
nekoliko slaboumna hčerka je med mašo
zažgala in pri tem v listnjaku reva
sama zgorela. Igrala se je najbrž z
vžigalicami.

z Pri občinskih volitvah v Pri-
hovi blizu Konjic so bili v odbor iz-
voljeni klerikalci.

o Od Sv. Barbare pri Mariboru
Gospodarski položaj našega kmeta, ka-
kakor so ga povzročile letos različne
uime, jasno osvetljuje okolščina, da se
že več nedelj sem oznanjuje: da tega
in tega dne kolje ta in te posestnik
kravo, drugi telico, tretji vola in to po
pet do sedem posestnikov vsak teden.
Vse to je povzročilo grozno pomanj-
kanje krme. Sena je bilo pičlo malo
— otave pa nič, ker so jo uničili črvi,
suša — pa toča. Čudna in ob enem
zanimiva prikazen pa je, da vsled toče
pobito drevje, sedaj v jeseni cvete. Že
več kot mesec dni je od tega, kar je
pobila pri nas toča in nas preobčutno
oškodovala. Opozorilo se je našega
„dičnega orjaka in junaka“ Roškarja
po časnikih na nesrečo, ki je zadela
več ali manj vse 4 občine, obrnili so
se nanj oficijelno tudi občinski uradi,
„pa njega še do danes ni b'lo“. Ne
vemo, če je res takó zaposlen s svo-
jimi poslanskimi opravili, da ni imel
časa si stvari pogledati, ali mu je pa
zadeva prebagatelna. Najbrže bo zad-
nje res, v čemur nas potrjuje sploh ve-
denje tega „orjaka in junaka“ v zad-
njem času. Kako mu je greben zrastel,
odkar je državni in deželni poslanec,
kaže jasno dejstvo, da je nekega ro-
jaka, ki se ga je drznil opozoriti na
nesrečo, ki nas je zadela, pred par
dnevi v prav prevzetnem tonu nahrulil.

z Nemški agrarni poslanci v
štajerskem deželnem zboru (3) so skle-
nili, da si ustanove lasten „klub“, ki
bi imel v gospodarskih vprašanjih
proste roke, v narodnih in kulturnih
vprašanjih pa bo glasoval z nemškimi
nacijonalci.

z Z blatom so ometali minulo
soboto ponoči mariborski nemški po-
nočnjaki napis in hišo slovenske kle-
rikalne posojilnice v Stolni ulici v
Mariboru. Kaj tudi hočejo drugega de-
lati naši renegatje?

z Na sadjarski in vinorejski šoli
v Mariboru bode v času od 20. do 25.
septembra t. l. kurz o izkoriščanju
sadjar in zelenjadi. — Tečaj bo brez-
plačen ter dostopen kmetovalcem. Ogla-
šati se je do 15. septembra pri ravna-
teljstvu.

a Iz Maribora. Volilni imeniki
za prihodnje občinske volitve se že
delijo. Dolžnost je vsakega Slovenca,
da pogleda, je-li njegovo ime v njih
ali ne. Voliti ima vsakdo pravico, ki
plača davek, ali pa, ki mu je davek
predpisan. Mariborski očetje imajo na-
vado, da večkrat ni kakega volilca
med drugimi, dočim se nahajajo med
volilci imena onih, ki že davno počí-
vajo v grobu. To delajo izlasti v
tretjem razredu, za katerega se jim
je treba bati. Prvi in drugi jim je pa
itak gotov. Za nas Slovence volitev
ne bo prinesla seveda nikakih uspehov,
dasi bi bilo želeti, ko bi na kak način
koli stopili na jav.

z Ogledovanje goveje živine za
slovenjebištriški okraj se bo vršilo
dne 3. septembra t. l. v Slovenski Bi-
strici. — Za to ogledovanje je name-
njenih državnih premij v iznosu 650 K,
deželnih v iznosu 340 K, okrajnih pa
v iznosu 200 K.

z Olajšave v prometu. Železniško
ministerstvo je dovolilo nekatere olaj-
šave pri voznih tarifih za tovore na
onih progah, ki tečejo po po toči in
drugih uimah oškodovanih krajih na
Štajerskem. Od 1. septembra do 31. de-
cembra bodo namreč smeje prizadete
občine in v njih delujoče zadruga pre-
važati steljo in krmila, za kar bodo
dobile vrnjeno voznino. Nekaj je, ali
trohica pri taki nesreči, zlasti, ker
velja to za državne železnice, vsled
česar Slovenci ne bomo deležni te
olajšave.

a Grozeča stavka pekovskih po-
močnikov v Gradcu. Pogajanja med
mojstri in pekovskimi pomočniki v
Gradcu glede zvišanja mezd se vlečejo
že skoraj celo letošnje leto. Enkrat se
je že zdelo, da nastane premirje, sedaj
so se pa pomočniki znova energično
zganili in zahtevajo izpolnitev svojih
zahtev, če ne pa začnejo ravno ob
času jesenskega sejma stavkati.

v Narodni koleki na poštnih po-
šiljstvih! Vsaka poštna pošiljatev, bo-
disi dopisnica, navadno pismo, sprem-
nica ali nakaznica itd. sme biti sprem-
ljena z narodnim kolekom, dobrodelnimi
znamkami ali koleki v prosvetni namen.
Jedina izjema so denarna pi-
sma in vrednostne škatljice;
zadnje so običajne le v prometu izven
Avstroogrske. Na pošiljstvih teh dveh
vrst ni dovoljeno prilepiti ničesar dru-
gega nego poštna znamke, drugače ne
more uradnik tega sprejeti v promet.
Tako je predpisano, kakor smo se in-
formirali od nekega višjega uradnika!

Pri drugih pošiljstvih razun ome-
njenih zadnjih dveh se sme prilepiti
narodnih kolekov toliko, da še ostane
prostor za različne pripombe, tičooče se
dostavljanja, od poštnih organov. Ta
prostor se pusti prazen, najboljši na
naslovni strani pisma in ni treba biti
večji ko za nekaj besed in sicer ob na-
slovu. V to svrhu so na primer dopis-
nice nove izdaje s črto predeljene: desna
stran za naslov prejemnika in more-
bitne poštno pripombe, leva stran in
zadnja se pa lahko popolnoma porabi
s pisanjem ali kolekovanjem! Vendar
pa nima uradnik pravice — ne
eksistira noben predpis — da
bi za dopisnico, ki ima nades-
ni strani ob poštni znamki še
priljepljen narodni kolek, za-
hteval od prejemnika pisemski
porto!

To samovoljno ravnanje, ki se ne
more opirati na nobeno poštno določbo,
je krivično, četudi podpisuje to v jedni
zadnjih števil „Slov. Gospodar“. Kaj
drugega bi bilo, ako bi bilo na dopis-
nici toliko poštnih znamk in kolekov
in tako popisana, da bi ne bilo prostora
za kak poštni pripis. Tukaj bi se lahko
zahtevala pristojbina kakor za pisma
— vendar se to v praksi ne vrši; o
tem se je vprašalo tudi uradnika iz
upravne službe, ki je sam rekel, da še
to ni tako natanko v določbah preci-
zirano, da bi se ljudi kratkomalo z viš-
jimi pristojbinami nadlegovalo.

Mimogrede omenjeno, se sme ob
zgornjem robu dopisnice ali pisma im-
plicite pri poštni znamki tudi kolek pri-
lepiti, ker se ta del pri štampiljenju s
strojem v večjih mestih, kjer ga imajo,
itak pretiska.

Kranjske novice.

a Cesar je potrdil sklep dežel-
nega zbora kranjskega, glasom kate-
rega sme ljubljanska mestna občina
najeti sledeča posojila: 130.000 K za
prispevek k troškom osuševanja barja,
120.000 K za zgradbo meščanske višje
dekliške šole, 700.000 K za zgradbo
tretje deške in druge dekliške mestne
ljudske šole, 800.000 K za zgradbo
mestne tržnice, 280.000 K za dobro-

delne namene povodom 60 letnega vla-
darskega jubileja in 120.000 K za
nakup akcij ljubljanske plinarne akcijs-
ke družbe. Vsa ta posojila v skupnem
znesku 2.450.000 K se smejo obresto-
vati k večjemu s 4 1/4 odstotki in se
morajo amortizirati v 50 letih.

a Katoliška žena katoliškega cer-
kovnika Kopača pri Sv. Miklavžu je
bila tožena radi umora. Ker jej je
mož večkrat očital nezvestobo in ker
se ga je menda hotela rešiti, je polila,
dočim je on spal, posteljo s petrolejem
in jo je zažgala. Kopač se je tako
hudo opeknel, da je kmalu umrl. Porot-
niki so v Ljubljani potrdili le z osmimi
glasovi vprašanje radi umora in potrdili,
da je Terezija Kopač ravnila v stanju
hipne zmedenosti. Sodni dvor jo je
oprostil.

a Podržavljenje mestne realke
v Idriji je cesar odobril in preide
zavod v državno upravo s 1. septem-
brom letos.

a Slovenščina c. kr. državne že-
leznice. Kako spoštuje uprava c. kr.
državne železnice naš jezik na Gorenj-
skem, pričajo vozni listki, kjer se bere
črno na rjavem: „Zum halben Preise
— Za polovici cenu“. Škandal!

a „Prva vinarska zadruga“ se
je ustanovila v Krškem, in je pristopila
k „Zvezi slov. zadrug v Ljubl-
ljani“. Kupila bode Gregoričeva
posestva.

a Kranjski klerikalci med že-
lezniškimi uslužbenec bodo baje zbo-
rovali 15. septembra na Dunaju (!)
Radovedni smo, kako bo to zborovanje.
Klerikalci med železničarji so redki in
te bele črne vrane, te gredo celo na
Dunaj.

Koroške novice.

v Za pogorelce v Svetni vasi so
darovali tudi Borovčiči in sicer 1209 K.
Znesek je že oddan.

v Pošta v Meži. Poštno ravnatelj-
stvo v Gradcu javlja, da je trgovin-
sko ministerstvo naredilo, da se na-
stavi v Meži na Koroškem pismonosec
ki bo dvakrat na dan dostavljaj. To je
bila nujna potreba, ker se zadnje me-
sece sploh ni nič dostavljalo.

v Stoletnica na Koroškem. V ne-
deljo, 26. sept., bode odkrit pod pokro-
viteljstvom nadvojvode Friderika postavl-
ljeni spomenik pri Trbižu. Kipar Kas-
sin je modeliral kip tako-le: Spomenik
predočne vojaka, nadetega z nožo iz
leta 1809. Mož stoji pogumno in gleda
srpo s puško v roki proti meji. V pod-
stavo spomenikovo pride listina z imeni
onih, ki so pomagali spomenik postaviti.

Primorske novice.

v Dunajski veletat v Trstu? V
nedeljo zvečer ob 9. uri je nek poštni
uradnik šel na policijo in naznanil, da
je par ur poprej videl, kako se je na
miljski parnik vkrcal nek mož, čigar
poteze baje popolnoma odgovarjajo opisu
onega, ki je na nekem dunajskem po-
družnem poštnem uradu vkradel 19 ban-
kovcev po 1000 K. Policija je takoj
telefonirala v Milje.

v Za sveto vero! Kakor poroča
zadnji „Primorski list“, se bo vršila do-
ber teden pred volitvami v splošnem
razredu, namreč od 12. septembra pa
do 20. septembra kanonična vizitacija
in birma v devinskem dekanatu, h ka-
teremu spada lep kos dolnjega Krasa.
Nadškof goriški dr. Sedej je lansko leto
pristopil z okrožnico na goriške duhov-
nike odločno na stran goriških kleri-
kalnih novostrujarjev in celo agitiral
za veliko klerikalno manifestacijo in za
mladeniški tečaj v Škofjeloki. Od takrat
se ni prav nič izpremenil. Kakor re-
čeno, pojde en teden pred volitvami po
Krasu birmovat in videlo se bo, če si

je zapomnil zlate besede „Primorskega
lista“, ki je pisal pred štirimi meseci,
da nauki o volitvah ne spadajo v cerkev.

v Stavka mizarских pomočnikov
v Pulju je skoro splošna. Stavkajo radi
mezde.

v Radl povečanja luke v Pulju
se je odposlanstvo občinskega odbora
podalo k ministru Dr. Weisskirchnerju,
ki živi sedaj na brionskih otokih. Pro-
sili ga bodo, da bi pospeševal delo.

v Slavnost pevskega društva „Ve-
lesila“ v Šklednju pri Trstu, ki se je
vršila v nedeljo, se je vkljub temu, da
je padel pred poldan dež, ki bi bil lahko
vso prireditvev uničil, obnesla najsijajneje.

Obrambni vestnik.

o Klubu naprednih slov. akademi-
kov v Celju je daroval g. Dragotin
Lešnik iz Vojnika nekaj knjig za ljud-
ske knjižnice. Iskrena hvala!

v 200 X 1000. Doslej se je oglasilo
že okoli 350 požrtvovalnih oseb iz vseh
stanov, ki hočejo darovati po 200 kron
za C. M. družbo. Tudi priprosti ljudje
so vmes. Človeka mora kar ganiti taka
požrtvovalnost. Tako se je n. pr. ku-
harica Marija Starkež iz Ljubljane za-
vezala plačati 200 kron v gori ome-
njeni namen ter je dala že 40 K takoj
na račun, dasi si mora vsak krajcar
pritrgati od nst. Neki možki, ki ne živi
bog ve v kako dobrih razmerah, je pla-
čal na račun 60 kron, ki jih je imel
pripravljene za novo suknjo. Suknjo je
dal obrniti in dobra bo še za par let.
Ostalo svoto se je zavezal plačevati v
mesečnih obrokih, da bo v petih letih
plačal ravno 200 kron. To je res požrt-
vovalnost!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Hmeljski trg v Žalcu.

o Žalec, 31. avg. 1909. Povpraše-
vanje veliko, cene se zvišujejo; prima
po 340 K za 100 kg. Polovica letine
srednjeranega hmelja (goldinga) že
prodana. — Hmeljarsko društvo.

Dopolnilna deželnozborska volitev v dolenjskih mestih.

Ljubljana, 31. avg. (ob 4. uri pop.)
Udeležba pri današnji volitvi, ker ni
klerikalnega protikandidata, srednja.
Nadsvetnik Višnikar doslej 267. Re-
zultat še ni znan iz Metlike.

Sklicanje moravskega dežel- nega zbora.

o Brno, 31. avg. Glasilo češkega
min. rojaka, „Moravska orlice“ javlja,
da bode sklican moravski dež. zbor
sredi septembra k dolgemu zase-
danju.

Sporazumna akcija za češki deželni zbor.

o Praga, 31. avg. „Den“ poroča,
da je sklicai predsednik mladočeškega
izvrš. odbora dr. Škarda mladočeške
dež. poslance k seji v Prago, da se
pogovore glede Bienertrove akcije za
sporazum v češkem dež. zboru. Seja se
vrši 2. sept. in se je udeležita tudi
bivša ministra dr. Pacak in dr. Fořt
ter drž. posl. Maštalka.

o Praga, 31. avg. „Narodni listy“
pozivajo češke poslance vseh strank,
naj se z ozirom na nižjeavstrijske pro-
gone Čehov ne udeležijo pogajanj na
Dunaju. Vsak pot čeških drž. poslan-
cev na Dunaj bi pomenjal sedaj poni-
ževalno potovanje v Kanoso.

Demonstracije v Pragi.

o Praga, 31. avg. Po razpustu vče-
rajšnjega protestnega shoda proti pre-
ganjanju češkega šolstva na Nižjem
Avstrijskem, so šli udeleženci pod vod-
stvom drž. poslancev Slame in Choca
čez Parkinjev trg v Kraljeve vino-
grade, kjer se je vršilo ponoči ob pol
12. improvizirano nadaljevanje razpu-
ščenega shoda pod milim nebom. Drž.
posl. Fresl je pozival k gospodarskemu

bojkotu Nemcev. Policija je tudi to zborovanje razpustila.

Razpust krajnega šolskega sveta v Poštorni.

o Poštorna, 31. avg. V naslednjih dnevih bodo višje oblasti razpustile krajni šolski svet v Poštorni, ker je baje protipostavno bolj varoval interese zasebne češke šole kot utrakviistične šole.

Katoliški shod na Dunaju preložen.

o Dunaj, 31. avg. Pripravljalni odbor za splošni avstr. katoliški shod na Dunaju je priobčil izjavo, v kateri pravi, da bi bilo koristno delo na avstrijskem kat. shodu na Dunaju vočigled narodnim prepirom zelo kočljivo in torej priprav. odbor ne more prevzeti odgovornosti za uspeh. Zategadelj je prisiljen shod preložiti na ugodnejši čas.

Cesar na bodenskem jezeru.

v Bregenc, 31. avg. Cesar Franc Jožef je nastopil danes zjutraj okrog 8. ure svojo vožnjo po Bodenskem jezeru. Vozi se z državnim parnikom „Cesarica Elizabeta.“

„Zeppelin 3“.

v Vitenberg, 31. avg. Zračno ladijo. so zopet napolnili s plinom in „Z. 3.“ bo nadaljeval svojo pot s 3 propelerji v Friedrichshafen.

Zlet na severni tečaj.

v Berlin, 31. avg. Projekt za zlet na severni tečaj z zračno ladijo Zeppelinovega sistema se je pričel uresničevati. Cesar Viljem je prevzel pokroviteljstvo nad podjetjem, princ Henrik pa je predsednik odseka za izvršitev načrta. V jesen bode baje že izdelan podroben načrt.

Narodni gospodar.

XXVI. Poročilo o rasti hmelja in njega kupčiji v drugih krajih.

Polep (Češko), dne 25. 8. 1909. Začeli smo obirati; v zdravih nasadih je blago najboljše kakovosti. Vročina in suša niste v prid rastlini; kobule se ne razvijajo in ostanejo male in vsled tega bomo pridelali le pičlo tretjino t. j. 4—5000 starih stotov. Hmeljarji še niso nič prodali, ker upajo na boljšo ceno.

Norimberk, 27. 8. 1900. — 24 ur dežuje skoro neprenehoma. Mokrota sicer prija po hudi vročini izsušeni zemlji in hmeljski rastlini, vendar potrebujemo za obiranje lepo vreme. Dež bi nam skazil še to, kar je zdravega ostalo. Včerajšnji semenj je bil nekoliko bolj živahen; prodalo se je skupaj 370 bal lanskega hmelja. Letošnjega hmelja je došlo do 60 bal; kupčija z novim blagom je bila bolj mirna, ker kakovost hmelja ne ugaja kupcem. Za najboljši hmelj iz Hallertau-a se je plačalo do 170 M, za virtemberski in štajerski hmelj največ do 160 M.

Špalt, dne 26. 8. 1909. Mnogo hmeljarjev je pričelo z obiranjem hmelja vsled ugodnega vremena poprej, kakor se je začetkoma mislilo. Dolgo že ni deževalo. Danes pa je celo noč deževalo in tudi sedaj še dežuje. Pri obiranju si želimo ugodnega vremena, da hmelj ne izgubi lepe zelene barve.

Niederlauterbach (Hallertau), 26. 8. 1809. Hmeljarji, kateri so začeli obirati, tožijo, da se prav malo nabere. Začetkoma se je govorilo in pisalo, da bomo pridelali 100.000 stotov po 50 kg, sedaj pa se bode to število znižalo na 85.000 do 75.000 stotov. Ako pridejo hmeljarji drugih okolišev do tega prepričanja, potem je gotova resnica, da je bila tudi cenitev svetovnega pridelka pretirana. (Tudi Savinska dolina ne bode pridelala 25.000 stotov a 50 kg, kakor se je začetkoma trdilo.)

„Allg. Brauer- u. Hopfen Zeitung“ Norimberk.

Tržne cene.

30. avgusta.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 30. avgusta:

Pretekli teden je bila tendenca medla in ravno taka je početkom tega tedna. Pšenica in rž je vsaka za 10 v ceneja kot prošli teden. Koruza je padla za 5 v., dočim je oves enak. Ječmen je tendiral ob malem prometu nespremenjeno.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 26'60, nova kampanja K 23'35. Tendence mirna. — Vreme: oblačno.

Sladkor. Trst, 30. avgusta: Centrifugal Pilés prompt K 29¹/₈ do K 31³/₄, za november-marec K 28⁷/₈ do K 29³/₄. Tendence kujava.

Budimpešta, 30. avg. Pšenica za oktober K 13'38, pšenica za april K 13'50, rž za oktober K 9'45, oves za oktober K 7'28, koruza za avgust K —, koruza za maj K 7'13, ogrščica za avgust K —.

Budimpešta, 30. avg. Svinjad: ogrske stare, težke — do — v., mlade, težke 140 do 142 vin., mlade, srednje 142 do 144 vin., mlade, lahke — do — vin.; zaloga 27.787 komadov. Prignano 180 kom., odgnano 456. Ostalo torej 27.511 komadov. — Tendence: živahna.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

130. dan razprave.

Predsednik čita najprej zaključke senata glede predlogov braniteljev. Naravno, da se odbijajo vsi važni predlogi, dočim se pripuščajo predlogi, ki so bili stavljeni v dopolnilo odbitim. Državnega pravdnika predlogi pa obveljajo vsi!

Predlog dr. Popovića, da se nabavi slika asiglatov srbske vojvodine iz leta 1848, obvelja. Po prečitanih zaključkih proglašuje predsednik, da se bodo priče zaslišavale 31. t. m., ter 1. in 2. septembra.

Po svetu.

a Kšett je kšett. Klerikalni „Hrvatski Dnevnik“ št. 192 z dne 26. t. m.: Na 3. strani se ogorčeno obrača proti madžarski agrarni banki v Sarajevu, ki razpošilja samo nemške „incassotarif“, na 4. strani pa se blišči in-serat „Südmärkische Volksbank“. Vrlim „Slovenčevskim“ bratcem pa krepak „allheil“!

a Tirolska stoletnica se je v proslavo ljudskega ustanka počela v nedeljo. V nedeljo, ko je prišel cesar je doseglo slavlje vrhunec. Bil je burno navdušeno sprejet. Župan ga je pozdravil v imenu tirolske dežele in se mu je zahvalil za njegovo očetovsko skrb. Vršile so se slavnosti, kakor so obične pri teh priložnostih.

a Prefrigan pustolovec je neki takozvani grof Arenberg, kojega specialiteta je bila, krasti potujočim diplomatom dokumente. Ko je pred tedni hotel v Parizu zasesti grof Abyac, po-bočnik španskega kralja, svoj kupé, je opazil, da mu je izginila torbica za akte. Izgubo je grof takoj naznanil policiji, kateri se je zdela čudna sličnost te tatvine z ono, ki je onesrečila grofa Carvalcho, brazilanskega oficirja, opravljajočega v Evropi svoj diplomatski posel in. Šveda Helge-Helrosta, kojima so tudi bili ukradeni akti. Angleška policija je prijala tata, ki se je imenoval najprej Amerikanca grofa Arenberga, pozneje pa priznal, da je Rumun. Našli so pri njemu 50.000 frankov in 20.000 frankov v juvelih. Znal se je po storjenih tatvinah vedno tako obnašati, da ga ni nikdo sumil.

I ali 2

učenca

za trgovino mešanega blaga iz boljše hiše, zmožna slov. in nemškega jezika sprejme takoj J. Laurič na Vranskem.

414 5-4

a Kako so vladarji žalovali za Napoleonom. Lord Castlereagh je prinesel takrat že popolnoma napitemu kralju Jurju IV. vest, da je Napoleon Bonaparte umrl na otoku Sv. Helena s sledečimi besedami: „Veličanstvo, izgubili ste svojega najhujšega sovražnika!“ Pijani kralj je razumel, da govori lord o njegovi ženi Karolini Brunšviški, in je veselo vzkliknil: „Moja žena je mrtva!“ Ko so mu potem stvar pojasnili, je postal zopet melanholičen.

Pridno in vestno

Prodajalko

sprejme tvrdka:

Andrej Elsbacher,

Laški trg. 421 4-1

Priporoča se!

ANTON ŠARC

= v Ljubljani =

sv. Petra cesta šte. 8

pri nakupu platna, prtov, prtičev itd., bombaževinastega blaga, švicarskih vezil.

Opreme za neveste

perilo za gospe in gospode se izdeluje doma in po meri. Cene nizke. Blago dobro.

Pralnica in svetilovalnica v Kolodvorskih ulicah 8.

Tužnim srcem naznanjeva, da je danes ob 10. uri dopoldne najino ljubo hčer

Mirico

v nežni starosti 4 mesecev, ljubi Bog k sebi poklical.

Pogreb rajnkice se vrši v sredo, dne 1. septembra ob 10. uri dopoldne.

Šmartin pri Slovenjgradcu, dne 30. avgusta 1909.

520

Marija in Ferdinand Katz.

Prodaja sodov

Novi rabljeni sodi razne velikosti, za transport in kleti prodajamo po najnižji ceni ter dajemo komisijonalni popust. — Velika izber! — Povoljni plačilni pogoji. — Najboljša prilika za posestnike vinogradov ter za prodajalce sodov.

422 5-1

Schwarz in Fábíán, Budimpešta VII., Erzsébet-körut 35, Telefon 116-27.

Dopisujemo hrvatsko! — Posredovanja honoriramo!

Zaloga
šolskih knjig
in
zvezkov
za ljudske in srednje šole

Z
V
E

Založne
tiskovine

za šole, hranilnice in
posojilnice, obč. urade,
vžitninske zakupe itd.

TRGO

VINA

Velikanska zaloga
vsakovrstnih
razglednic,
spominskih, pokrajinskih in umetnih

Z
N
A

Strune

za vse instrumente najboljše kakovosti.

Loki

za gosli, žima za gosli, kobilice za gosli, držala za strune, vijaki za gosli itd.

CELJE, ROTOVŠKA ULICA ŠTEV. 2.